

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIikka

Perustietoa nuorisotoimialasta

Sisällysluettelo

1. Nuorisotyön rakenne
2. Nuorisopolitiikan rakenne
3. Nuorisolaki
4. Nuorisotyön ja -politiikan rahoitus
5. Kuntien nuorisotyö
6. Aluehallinto - Läänien nuorisotoimi
7. Valtakunnalliset nuorisojärjestöt ja nuorisotyön palvelujärjestöt sekä nuorisotyötä tekevät järjestöt
8. Valtakunnalliset nuorisokeskukset
9. Nuorisoalan kansainvälinen ja EU-yhteistyö
10. Nuorisotutkimus
11. Nuorten työpajatoiminta
12. Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta
13. Nuorisotyön koulutus
14. Koululaisten iltapäiväkerhotoiminta
15. Ennaltaehkäisevä päihdetyö
16. Monikulttuurisuus ja maahanmuuttajat
17. Nuori kulttuuri -tapahtuma/toiminta
18. Avartti - nuoret sen tekevät! -Ohjelma

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

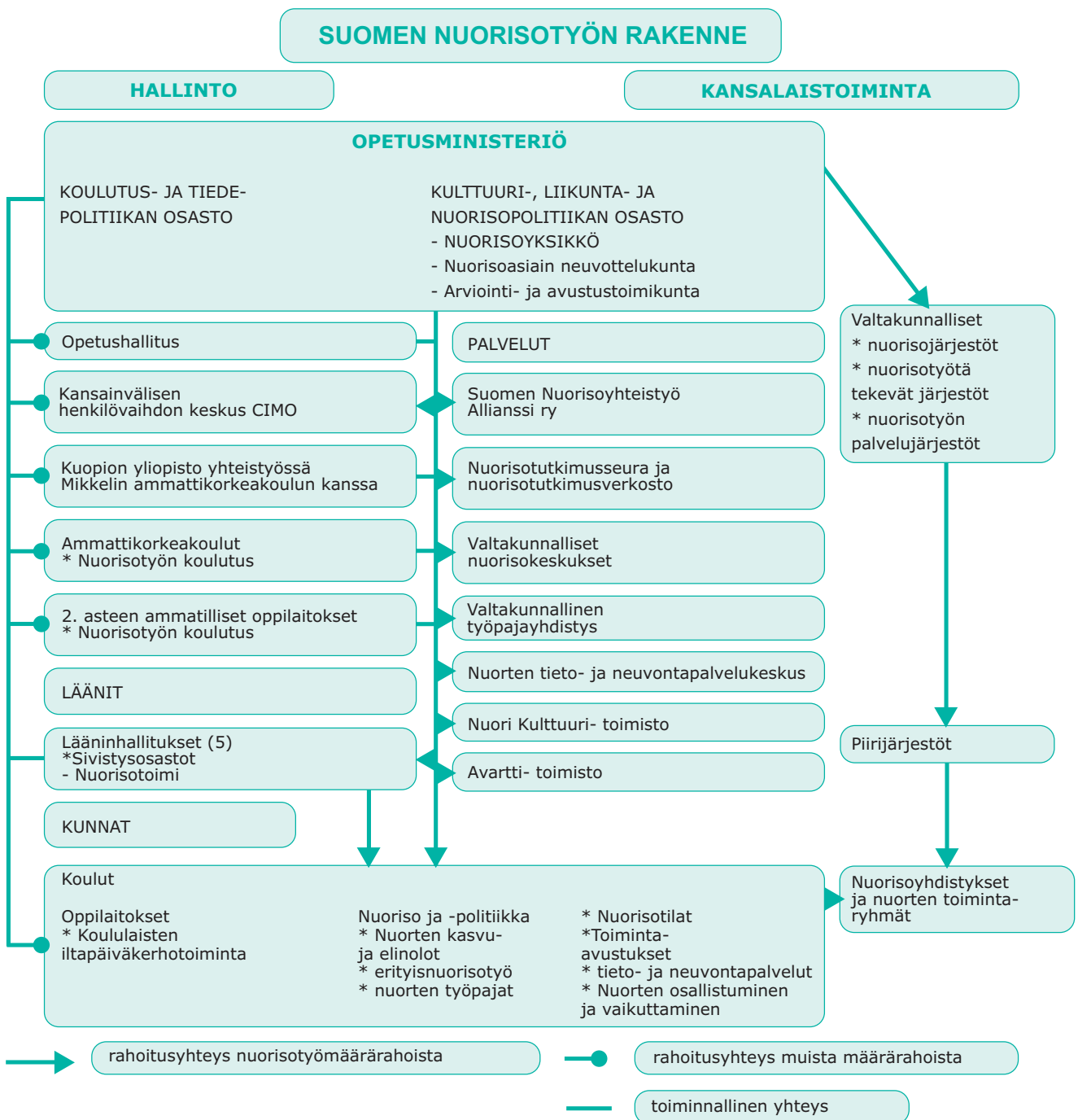
Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIIKKA

Perustietoa nuorisotoimialasta

1. Nuorisotyön rakenne

Nuorisotyö jakautuu Suomessa nuorten omaan kansalaistoimintaan ja yhteiskunnan erilaisiin toimenpiteisiin nuorisotoiminnan edellytysten parantamiseksi sekä näitä yhdistäviin palvelutoimintoihin.

Nuorisolain mukaan opetusministeriöllä on vastuu nuorisotyön ja politiikan yleisestä kehittämisestä. Käytännössä tätä tehtävää hoitaa opetusministeriön kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osaston nuorisoyksikkö, jossa työskentelee vakinaisesti 12 henkilöä (2006).

Opetusministeriön asiantuntijaeliminä toimivat valtion nuorisoasiain neuvottelukunta (NUORA) sekä arviointi- ja avustustoimikunta. Nuoran tehtävät keskittyvät nuorisopolitiikkaan ja jälkimmäisen nuorten aktiivisen kansalaisuuden edistämiseen.

Nuorisotyössä korostuu yhteistyö kouluyhteisöjen kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat ministeriön koulutus- ja tiedepolitiikan osaston yleissivistävän koulutuksen yksikkö sekä Opetushallitus. Yhteisiä toiminta-alueita ovat koululaisten iltapäivätoiminta, nuorten media- ja demokratiakasvatus sekä erilaiset nuorten osallisuushankkeet (2003–2007).

Vastuu nuorisotyön koulutuksesta on ministeriön yliopistoyksiköllä, ammattikorkeakouluyksiköllä sekä ammatillisen koulutuksen yksiköllä. Yliopistotason koulutusta annetaan tällä hetkellä Kuopion yliopiston ja Mikkelin ammattikorkeakoulun yhteistyönä maisteriohjelmalla. Tampereen yliopistoon on suunnitteilla nuorisotyön maisteriohjelma. Ammattikorkeakoulutasoista nuorisotyön koulusta annetaan Humanistisen ammattikorkeakoulun kuudessa eri yksikössä sekä Mikkelin ammattikorkeakoulussa. Toisen asteen ammatillista nuorisotyökoulusta annetaan 17 oppilaitoksessa.

Kansainvälinen henkilövaihdon keskus CIMO toimii opetusministeriön tulosohjauksessa ja huolehtii muun muassa EU:n nuoriso-ohjelman toimeenpanosta sekä nuorten kulttuuriryhmien ulkomaisten esiintymismatkojen tukemista.

Läänien nuorisotoimen tehtäviin kuuluvat muun muassa opetusministeriön osoittamien nuorten työpajamäärärahojen, koululaisten iltapäiväkerhotoimintaan (3.- 9. luokkalaisten) osoitettujen määrärahojen sekä nuorisotyön aluekehittämismäärärahojen myöntäminen kunnille, nuorisojärjestöille ja muille nuorisotyöyhteisöille.

Yhteiskunnan nuorisotyön perusyksiköitä ovat kunnat, joiden tehtävistä säädetään nuorisolaissa, mutta jokainen kunta päättää itse palvelujen toteuttamisesta ja laajuudesta. Suomessa on 432 kuntaa (1.1.2006).

Nuorten kansalaistoiminnan ja nuorisolain määrittämän nuorten aktiivisen kansalaisuuden kehittämiseksi Suomessa toimii (2006) 69 valtakunnallista nuorisojärjestöä ja valtakunnallista nuorisotyön palvelujärjestöä

sekä 37 valtakunnallista nuorisotyötä tekevää järjestöä, jotka saavat opetusministeriöltä toiminta-avustusta. Paikallisyhdistysten (6 500) toiminnan tukemisesta vastaavat kunnat, jotka saavat nuorisotyöhönsä valtionosuutta (2006: 7 078 000 euroa). Kuntien nuorisotyön valtionosuuden yksikköhinta on 12,3 euroa /alle 29 – vuotias nuori. Käyttökustannuksiin myönnettävä valtionosuus on 29,7 % em. yksikköhinnasta.

Opetusministeriön tukemina nuorisotyön, -toiminnan ja -politiikan palvelujärjestöinä toimivat:

- Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry, joka on valtakunnallisten nuorisojärjestöjen ja nuorisotyötä tekevien järjestöjen etujärjestö. Allianssiin kuuluu yli sata jäsenjärjestöä (2006) ja se ylläpitää erilaisia nuorisotyön palvelurakenteita sekä isännöi vuonna 2005 toimintansa aloittanutta Allianssi-taloa Helsingissä.
- Nuorisotutkimusseura ja sen Nuorisotutkimusverkosto yhdistää noin 200 nuorisotutkijan kenttää ja huolehtii opetusministeriön osoittamien nuorisotutkimusmäärärahojen jakamisesta.
- Valtakunnallinen työpajayhdistys koordinoi noin 230 nuorten työpajan toimintaa, kouluttaa työpajaohjaajia, toimii pajojen etujärjestöjä ja yhdyssi-teenä valtionhallintoon päin.
- Suomen Nuorisokeskukset ry on kymmenen valtakunnallisen nuorisokeskuksen yhteistyöjärjestö. Yhdistys tuottaa keskusten toiminnasta tilastomateriaalia, järjestää keskusten neuvottelupäiviä, organisoii koulutusta keskusten henkilöstölle sekä huolehtii keskusten yhteisestä markkinoinnista.
- Opetusministeriö tukee Oulun nuorisoasiainkeskuksen yhteyteen perustettua nuorten tieto- ja neuvontapalvelujen valtakunnallista koordinaatiokeskusta. Toiminta on aloitettu vuonna 2006 ja sen tarkoituksena on tukea eri tavoin nuorten tieto- ja neuvontapalvelujärjestelmien rakentamista kuntiin ja seutukuntiin.
- Nuori Kulttuuri -toimisto työskentelee Allianssi-talolla ja sen työkenttänä on Nuori Kulttuuri -tapahtumien kehittäminen ja järjestäminen.
- Avartti -toiminta on jakautunut kahteen toimipisteeseen. Avartti-ohjelman kansainvälistä osuutta hallinnoidaan Helsingissä toimivassa toimistossa ja paikallisia Avartti-ohjelmia Jyväskylän toimipisteessä.

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIikka

Perustietoa nuorisotoimialasta

2. Nuorisopolitiikan rakenne

Nuorisopolitiikan toimintarakenne on muotoutumassa uudelleen uuden nuorisolain pohjalta. Maastamme on puuttunut kokonaisvaltainen horisontaalinen nuorisopolitiikka niin valtakunnan kuin alue- ja paikallistasollakin. Kunnissa on laadittu erilaisia lapsi- ja nuorisopoliittisia ohjelmia (2003: 130 kuntaa).

Uuden nuorisolain pohjalta nuorisopoliittinen toimintarakenne muodostuu seuraavista osatekijöistä:

NUORISOPOLIITTINEN TOIMINTARAKENNE

VALTIONEUVOSTO

Nuorisopoliittinen
kehittämisohjelma
2007 - 2011

Ohjelman valmistelu
* Virkamiestyöryhmän
työskentely opetusministeriön
johdolla

NUORA voi tehdä ehdotuksia
ohjelman otettavista asioista

Lapsiasiainvaltuutettu voi
tehdä ehdotuksia ohjelmaan

OHJELMAN TOIMEENPANO

Ministeriöt sisällyttävät
ohjelman toiminta- ja
taloussuunnitelmiinsa ja
talousarvioihinsa

Virkamiestyöryhmä seuraa
ohjelman toimeenpanoa ja
tekee tarvittaessa
muutosehdotuksia
valtioneuvostolle

ARVIOINTI

Valtion nuorisiasiain-
neuvottelukunta arvioi
vuosittain ohjelman
toimeenpanoa

Lapsiasiainvaltuutettu voi
arvioida ohjelman
toteutumista alle 18-
vuotiaiden osalta

SELONTEOT EDUSKUNNALLE
* Valtioneuvosto voi antaa
eduskunnalle nuorisopoliittisia
selontekoja ohjelmasta

Valtakunnallinen nuorisopolitiikan kehittämisohjelma linjaa vastaavaa ohjelmatyötä alue- ja paikallistasolla. Alue- ja paikallistasolla on kysymys sekä läänien että maakuntien nuorisopoliittisista kehittämisohjelmista. Paikallistasolla ohjelmatyössä painottuu moniammatillinen yhteistyö, jota on korostettu uudessa nuorisolaissa. Nuorisopolitiikan kehittämisohjelma on kansallinen sovellutus eurooppalaisesta nuorisopimuksesta.

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIikka

Perustietoa nuorisotoimialasta

3. Nuorisolaki

Suomessa on ollut nuorisotyötä koskevaa lainsäädäntöä vuodesta 1972. Nuorisotyölainsäädäntöä on uudistettu kymmenen vuoden välein (1986, 1995 ja 2006). Uusin nuorisolaki tuli voimaan 1.3.2006. Uudessa nuorisolaissa täsmennettiin nuorisotyön ja -politiikan tavoitteita ja arvoja. Lain tarkoituksena on nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukeminen, aktiivisen kansalaisuuden edistäminen, nuorten sosiaalinen vahvistaminen sekä nuorten kasvu- ja elinolojen parantaminen.

Lain toimeenpanon lähtökohdiksi todetaan yhteisöllisyys ja yhteisvastuu, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen.

Opetusministeriölle on säädetty vastuu nuorisotyön ja -politiikan yleisestä kehittämisestä. Läänihallitukset ovat aluehallintoviranomaisia nuorisotyön- ja politiikan kysymyksissä, paikallistasolla nuorisotyöstä ja -politiikasta vastaavat kunnat.

Uutena nuorisopoliittisena elementtinä nuorisolaissa säädetään valtakunnallisesta nuorisopolitiikan kehittämisohjelmasta, jonka valtioneuvosto antaa kerran neljässä vuodessa. Ohjelma sisältää valtakunnalliset nuorisopoliittiset tavoitteet sekä suuntaviivat läänien ja kuntien nuorisopoliittiselle ohjelmatyölle. Ohjelma valmistellaan opetusministeriön johdolla nuorten kannalta keskeisten ministeriöiden yhteistyönä.

Laissa on säädetty myös opetusministeriön asiantuntijaeliminä toimivista valtion nuorisotieteiden neuvottelukunnasta (NUORA) sekä järjestöavustuksia valmistelevalta arvointi- ja avustustoimikunnasta. NUORA keskittyy pääosin nuorisopoliittisiin kysymyksiin ja arvioi muun muassa vuosittain nuorisopoliittisen kehittämisohjelman toteutumista valtioneuvostolle.

Kuntien tehtävistä nuorisotyössä ja -politiikassa on säädetty aiempaa täsmällisemmin uudessa laissa. Tehtävät on määritelty tavoitteellisina peruspalveluina, joiden toteuttamisesta kunnat päättävät itsenäisesti. Laissa korostetaan lisäksi kuntien välisen alueellisen yhteistyön sekä moniammatillisen yhteistyön merkitystä.

Laissa säädetään myös nuorten oikeudesta osallistua alueellista ja paikallista nuorisotyötä ja -politiikkaa koske-

vien asioiden käsittelyyn, sekä oikeudesta tulla kuulluksi heitä koskevissa asioissa. Tämä on uusi haastava tehtävä kunnille ja samalla tärkeä osa lasten ja nuorten demokratia- ja kasvatusta.

Nuorisolaki on ennen kaikkea nuorisotyön rahoituslaki. Siinä säädetään muun muassa seuraavista nuorisotyön ja -politiikan tukijärjestelmistä:

- kuntien valtionosuus nuorisotyöhön
 - nuorisotoimialan järjestöjen valtionavustuksista
 - valtakunnallisten nuorisokeskusten toiminta- ja investointiavustuksista
 - nuorisotilojen rakentamisavustuksista
 - nuorisotutkimuksen tukemisesta
 - kansainvälisen nuorisoyhteistyön tukemisesta.
- Lisäksi kuntia ja nuorisojärjestöjä tuetaan seuraavien kohdeavustuksien:
- työttömien nuorten työpajatoiminta
 - koululaisten iltapäivätoiminta
 - nuorten tieto- ja neuvontapalvelut, sekä verkkomediat
 - ehkäisevä päihde- ja huumetyö
 - nuorten kulttuuritoiminta ja Avartti- (Award-) toimintaohjelma
 - nuorisotyön valtakunnalliset ja alueelliset kehittämisshankkeet
 - läänien nuorisotoimi

Nuorisolakia täydentää valtioneuvoston asetus nuorisotyöstä ja -politiikasta. Siinä on tarkemmat säädökset nuorisopolitiikan kehittämisohjelman laatimisesta ja toimeenpanosta, nuorisotoimialajärjestöjen avustusjärjestelmistä, valtakunnallisten nuorisokeskusten toiminta- ja investointiavustusten myöntämisestä sekä valtion nuorisotieteiden neuvottelukunnan ja arvointi- ja avustustoimikunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä.

Liite: nuorisolaki ja valtioneuvoston asetus nuorisotyöstä ja -politiikasta

Nuorisolaki 27.1.2006/72

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tavoite

Tämän lain tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *nuorilla* alle 29-vuotiaita;
- 2) *aktiivisella kansalaisuudella* nuorten tavoitteellista toimintaa kansalaisyhteiskunnassa;
- 3) *sosiaalisella vahvistamisella* nuorille suunnattuja toimenpiteitä elämäntaitojen parantamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi;
- 4) *nuorisotyöllä* nuorten oman ajan käyttöön kohdistuvaa aktiivisen kansalaisuuden edistämistä samoin kuin nuorten sosiaalista vahvistamista, nuoren kasvun ja itsenäistymisen tukemista sekä sukupolvien välistä vuorovaikutusta;
- 5) *nuorisopolitiikalla* nuorten kasvu- ja elinolojen parantamista;
- 6) *valtakunnallisella nuorisojärjestöllä* rekisteröityä järjestöä, joka toteuttaa tämän lain tarkoitusta ja lähtökohtia ja jonka toiminta-alueena on koko maa;
- 7) *valtakunnallisella nuorisotyön palvelujärjestöllä* rekisteröityä järjestöä, jonka toiminnan pääasiallisena tarkoituksena on tuottaa palveluja nuorisotyön yleiseksi kehittämiseksi;
- 8) *nuorisotyötä tekevällä järjestöllä* rekisteröityä järjestöä tai muuta yhteisöä, jonka toiminnasta ainakin osa on nuorisotyötä ja jonka nuorisotyö on laajuudeltaan verrattavissa valtakunnallisen nuorisojärjestön toimintaan.

2 luku

Valtion nuorisotyö ja -politiikka

3 §

Kehittäminen ja yhteistyö

Opetusministeriöllä on vastuu nuorisotyön ja -politiikan yleisestä kehittämisestä.

Lääninhallitukset toimivat nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevissa asioissa valtion aluehallintoviranomaisina. Opetusministeriö hyväksyy läänin nuorisotoimen tulostavoitteet yhdessä lääninhallituksen kanssa.

Opetusministeriöllä on valtakunnan tasolla ja lääninhallituksilla aluetasolla vastuu nuorisopolitiikan yhteensovittamisesta.

4 §

Nuorisopolitiikan kehittämisohjelma

Valtioneuvosto hyväksyy joka neljäs vuosi nuorisopolitiikan kehittämisohjelman. Kehittämisohjelma sisältää valtakunnalliset nuorisopolitiikan tavoitteet ja suunta-aviivat läänien ja kuntien nuorisopoliittiselle ohjelmatyölle. Kehittämisohjelmaa tarkistetaan tarvittaessa.

Kehittämisohjelman valmistelee opetusministeriö yhteistyössä asianomaisten muiden ministeriöiden kanssa. Valmistelussa tulee kuulla nuorisotyön ja -politiikan keskeisiä tahoja.

Kehittämisohjelmasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Valtion nuorisiasiain neuvottelukunta

Nuorisotyön ja -politiikan asiantuntijaelimenä on valtion nuorisiasiain neuvottelukunta, jonka asettaa valtioneuvosto. Neuvottelukunta toimii opetusministeriön yhteydessä. Neuvottelukunnalla voi olla jaostoja asioiden valmistelua varten.

Neuvottelukunnan tehtävänä on:

- 1) antaa opetusministeriölle lausunto nuorisopolitiikan kehittämisohjelmaan otettavista asioista

- ja arvioida vuosittain nuorisopolitiikan kehittämisohjelman toteutumista;
- 2) tehdä esityksiä nuoria koskeviksi ohjelmiksi ja toimenpiteiksi;
 - 3) tuottaa ajankohtaista tietoa nuorista ja heidän elinoloistaan.
- Neuvottelukunnasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Arviointi- ja avustustoimikunta

Valtakunnallisten nuorisojärjestöjen ja valtakunnallisten nuorisotyön palvelujärjestöjen avustusasioissa opetusministeriön asiantuntijaelimenä on arviointi- ja avustustoimikunta, jonka asettaa valtioneuvosto. Toimikunta voi keskuudestaan asettaa jaostoja asioiden valmistelua varten.

Toimikunnan tehtävänä on:

- 1) tehdä vuosittain opetusministeriölle esitys valtakunnallisten nuorisojärjestöjen ja valtakunnallisten nuorisotyön palvelujärjestöjen valtionavustusten jaosta;
- 2) antaa vuosittain opetusministeriölle lausunto valtakunnallisten nuorisojärjestöjen ja valtakunnallisten nuorisotyön palvelujärjestöjen avustuskelpoisuuksista hakemusten pohjalta;
- 3) antaa vuosittain opetusministeriölle lausunto nuorisotyötä tekevien järjestöjen valtionavustusten jaosta;
- 4) tehdä opetusministeriön pyynnöstä arviointeja avustettavien järjestöjen toiminnasta.

Toimikunnasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

3 luku

Kuntien nuorisotyö ja -politiikka

7 §

Nuorisotyön ja -politiikan kehittäminen ja toteuttaminen

Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisotyön toteuttamisesta vastaavat kunnat, nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Nuorisotyön palveluja voidaan tuottaa myös alueellisesti kuntien yhteistyönä.

Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja

harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

Nuorisotyötä ja -politiikkaa toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä paikallisten viranomaisten sekä yhteistyönä nuorten, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa.

8 §

Nuorten osallistuminen ja kuuleminen

Nuorille on järjestettävä mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevista asioista.

4 luku

Valtionrahoitus

9 §

Valtionosuus kunnille

Kunnalle myönnetään valtionosuutta tämän lain mukaisesti käyttökustannuksiin siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (635/1998) säädetään. Valtionosuus tulee käyttää 7 §:ssä tarkoitettuun toimintaan.

10 §

Nuorisojärjestöjen ja nuorisotyön

palvelujärjestöjen valtionavustukset

Valtion talousarvioon voidaan ottaa vuosittain määräraha myönnettäväksi yleisavustuksina valtakunnallisille nuorisojärjestöille ja valtakunnallisille nuorisotyön palvelujärjestöille. Valtakunnalliset nuorisojärjestöt voivat osoittaa saamaansa avustusta rekisteröityjen piirijärjestöjensä toimintaan. Lisäksi valtakunnalliset nuorisojärjestöt voivat osoittaa paikallisyhdistyksilleen erityisavustuksia rajattuun tarkoitukseen. Yleisavustusta ei myönnetä sellaiselle nuorisojärjestölle, jonka pääasiallisena tehtävänä on edistää yhden koulutus-, opinto- tai vastaavan alan opiskelua. Pääasiallisesti am-

matillista järjestäytymistä edistävälle nuorisojärjestölle ei myöskään myönnetä yleisavustusta.

Järjestöille, joiden toiminnasta tai avustamisesta säädetään erikseen tai joille myönnettävää valtionavustusta varten on erillinen määräraha valtion talousarviossa, ei tämän lain nojalla myönnetä yleisavustusta.

Valtakunnallisten nuorisojärjestöjen ja niiden piirijärjestöjen avustukset myönnetään tulosperusteisesti. Tulosperusteita ovat toiminnan laatu, laajuus ja taloudellisuus. Avustusta myönnettäessä otetaan lisäksi huomioon toiminnan ajankohtainen yhteiskunnallinen merkitys sekä avustuksen tarve.

Hyväksyttävänä toimintamenoina ei pidetä liike-toiminnasta aiheutuvia menoja.

Opetusministeriö hyväksyy tämän pykälän nojalla avustettavat järjestöt.

Tarkempia säännöksiä tulosperusteista, hyväksyttävistä menoista, menettelystä, jossa avustettavat järjestöt hyväksytään, ja muista avustusperusteista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

11 §

Nuorisotyötä tekevien järjestöjen

valtionavustukset

Valtion talousarvioon voidaan ottaa vuosittain määräraha myönnettäväksi yleisavustuksina nuorisotyötä tekeville järjestöille. Avustusten myöntämisessä noudatetaan, mitä 10 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Tarkempia säännöksiä avustusperusteista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

12 §

Valtakunnallisten nuorisokeskusten

valtionavustukset

Valtion talousarvioon voidaan ottaa vuosittain määräraha myönnettäväksi valtakunnallisten nuorisokeskusten toimintaan ja rakentamiseen. Toiminta-avustukset myönnetään pääosin tulosperusteisesti nuorisokäytön ja keskusten toiminta-ajatusten perusteella. Toimintansa aloittaville keskuksille avustus voidaan kuitenkin myöntää arvion perusteella.

Keskusten tulee toteuttaa tämän lain tarkoitusta ja lähtökohтия ja olla yleishyödyllisiä. Keskusten mahdollinen ylijäämä on käytettävä keskusten sekä niiden palvelujen kehittämiseen. Opetusministeriö hyväksyy hakemuksesta avustettavat keskuksat tämän lain piiriin.

Tarkempia säännöksiä avustettavien keskusten hyväksymisen perusteista sekä keskusten toiminnan ja talouden järjestämisestä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Muut valtionavustukset

Valtion talousarvioon voidaan ottaa vuosittain määräraha nuorisotyöhön ja -politiikkaan liittyvään tutkimukseen, kansainväliseen nuorisoyhteistyöhön, nuorisotilojen rakentamiseen, peruskorjaamiseen ja varustamiseen sekä nuorisotyön kehittämistoimintaan.

5 luku

Erinäiset säännökset

14 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomaisena tässä laissa tarkoitetuissa asioissa on opetusministeriö.

Opetusministeriö voi osoittaa lääninhallitusten myönnettäväksi talousarvioon otettuja avustusmäärärahoja.

15 §

Valtionosuuksien ja -avustusten rahoitus

Tässä laissa tarkoitetut valtionosuudet sekä -avustukset suoritetaan ensisijaisesti veikkaus- ja raha-arpajaispeli-en voittovaroista.

16 §

Valtionavustuslain soveltaminen

Edellä 10—13 §:ssä tarkoitettuun valtionavustukseen sovelletaan muutoin, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään.

6 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

17 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2006 . Lain 10 ja 11 § tulevat kuitenkin voimaan päivänä kuuta 200 .

Tällä lailla kumotaan 24 päivänä helmikuuta 1995 annettu nuorisotyölaki (235/1995) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Kumotun lain 8 §:ää sovelletaan kuitenkin edelleen vuoden 2006 loppuun.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

18 §

Siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa asetettu nuorisoasiain neuvottelukunta ja nuorisojärjestöjen avustustoimikunta jatkavat toimintaansa toimikautensa loppuun.

Ennen tämän lain voimaantuloa avustettaviksi hyväksytyt nuorisojärjestöt ja nuorisotyön palvelujärjestöt säilyttävät valtionavustuskelpoisuutensa vuoden 2006 loppuun, jollei opetusministeriö ennen sitä erikseen muuta asiaa koskevaa päätöstään tai kumoa sitä.

Ennen tämän lain voimaantuloa avustettaviksi hyväksytyt valtakunnalliset nuorisokeskukset säilyttävät tämän lain voimaan tullessa valtionavustuskelpoisuutensa

Valtioneuvoston asetus

nuorisotyöstä ja -politiikasta (103/2006)

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, säädetään päivänä 27 tammikuuta 2006 annetun nuorisolain (72 /2006) nojalla:

1 luku

Valtion nuorisotyö ja -politiikka

1 §

Nuorisopolitiikan kehittämisohjelma

Nuorisolain (72/2006) 4 §:ssä tarkoitettu nuorisopolitiikan kehittämisohjelma valmistellaan opetusministeriössä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön, työministeriön, ympäristöministeriön sekä tarvittaessa myös muiden nuorten kannalta keskeisten ministeriöiden kanssa. Kehittämisohjelma sisältää valtakunnalliset nuorisopoliittiset tavoitteet sekä läänien ja kuntien nuorisopoliittisen ohjelmatyön suuntaviivat, jotka liittyvät nuorten koulutukseen, työllisyyteen, toimeentuloon, terveyteen, aktiiviseen kansalaisuuteen ja sosiaaliseen vahvistamiseen, asumiseen, yrittäjyyteen, asevelvollisuuteen ja siviilipalveluun sekä muihin lapsia ja nuoria koskeviin ajankohtaisiin asioihin. Ohjelmassa lapsiin liittyvät näkökohdat otetaan huomioon erityisesti lasten kasvun kannalta.

Opetusministeriö asettaa tarvittaessa työryhmän ohjelman valmistelua ja seuranta varten.

2 §

Valtion nuorisiasiain neuvottelukunta

Valtion nuorisiasiain neuvottelukunnassa on puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa ja enintään 15 muuta jäsentä. Valtioneuvosto kutsuu toimikunnan jäseniksi nuorten kasvu- ja elinoloihin perehtyneitä henkilöitä. Neuvottelukunnan jäsenien tulee olla valtakunnallisten nuorisjärjestöjen ja nuorisotyötä tekevien järjestöjen ehdottamia henkilöitä.

Neuvottelukunnan toimikausi on neljä vuotta. Neuvottelukunta asetetaan eduskunnan vaalikausia vastaavasti kuuden kuukauden kuluessa vaalikauden alusta ja sen toimikausi jatkuu, kunnes seuraava neuvottelukunta on asetettu.

Neuvottelukunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä on paikalla.

Neuvottelukunnalla on pääsihteeri, jonka opetusministeriö ottaa ja jonka toimikausi on enintään neljä vuotta. Lisäksi neuvottelukunnalla voi olla muuta henkilökuntaa. Neuvottelukunnan toimistotehtävät hoidetaan opetusministeriössä.

Neuvottelukunnan puheenjohtajalle ja muille jäsenille, sihteerille ja asiantuntijoille maksettavista kokouspalkkioista päättää opetusministeriö.

3 §

Arviointi- ja avustustoimikunta

Arviointi- ja avustustoimikunnassa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja enintään seitsemän muuta jäsentä. Valtioneuvosto kutsuu toimikunnan jäseniksi nuorisotoimintaan perehtyneitä henkilöitä kuultuaan valtakunnallisia nuorisojärjestöjä.

Toimikunnan toimikausi on neljä vuotta. Toimikunta asetetaan eduskunnan vaalikausia vastaavasti kuuden kuukauden kuluessa vaalikauden alusta ja sen toimikausi jatkuu, kunnes seuraava toimikunta on asetettu.

Toimikunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä on paikalla.

Toimikunnalla on pääsihteeri, jonka opetusministeriö ottaa ja jonka toimikausi on enintään neljä vuotta. Lisäksi toimikunnalla voi olla muuta henkilökuntaa. Toimikunnan toimistotehtävät hoidetaan opetusministeriössä.

Toimikunnan puheenjohtajalle ja muille jäsenille, sihteerille ja asiantuntijoille maksettavista kokouspalkkioista päättää opetusministeriö.

2 luku

Valtionrahoitus

4 §

Valtionavustukseen oikeutetut nuorisojärjestöt ja nuorisotyön palvelujärjestöt

Opetusministeriö hyväksyy hakemuksesta järjestön nuorisolain 10 §:n 5 momentissa tarkoitetuksi avustettavaksi valtakunnalliseksi nuorisojärjestöksi tai valtakunnalliseksi nuorisotyön palvelujärjestöksi. Hakemuksessa on esitettävä opetusministeriölle selvitys järjestön organisaatiosta, jäsenistöstä, toiminnasta ja taloudesta.

Valtakunnalliseksi nuorisojärjestöksi voidaan hyväksyä järjestö, jolla on vähintään 1 000 henkilöjäsenä ja jonka kokonaisjäsenmäärästä vähintään kaksi kolmasosaa on alle 29-vuotiaita taikka jonka piirijärjestöjen tai paikallisyhdistysten yhteenlaskettu henkilöjäsenmäärä on vähintään 1 000 ja jonka kokonaisjäsenmäärästä vähintään kaksi kolmasosaa on alle 29-vuotiaita. Järjestöä hyväksyttäessä tulee ottaa huomioon sen harjoittama nuorisotyö, toiminta-alue ja jäsenmäärä sekä se, miten järjestössä toteutuu nuorten osallistuminen päätöksentekoon.

Opetusministeriö pitää luetteloa avustettavista järjestöistä.

Edellä 2 momentissa mainituista hyväksymisperusteista voidaan poiketa kielellisen tai muun vähemmistön keskuudessa tai toimialallaan valtakunnallisesti edustavaksi katsottavan järjestön osalta.

5 §

Avustusten myöntäminen

Nuorisolain 10 §:n 1 momentissa tarkoitetuille valtakunnallisille nuorisojärjestöille ja valtakunnallisille nuorisotyön palvelujärjestöille myönnetään yleisavustus tulosperusteisesti järjestön toimintasuunnitelman ja talousarvion perusteella.

6 §

Tulosperusteisuus

Tulosperusteita arvioidaan suunnitellun ja toteutuneen toiminnan perusteella.

Toiminnan laatua arvioidaan suhteessa kunkin järjestön asettamiin tavoitteisiin ja niiden toteutumiseen. Toiminnan laajuutta arvioitaessa otetaan huomioon järjestön säännöllisen toiminnan piirissä olevien nuorten määrä sekä toiminnan vaikuttavuus ja alueellinen kattavuus. Taloudellisuutta arvioitaessa kiinnitetään huomiota järjestön oman toiminnan tuottoihin, hallinnon kustannusten osuuteen kokonaiskustannuksista sekä toiminnan tuottavuuteen. Avustuksen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon järjestön taloudellinen tila, muut julkiset avustukset ja varsinaiseen toimintaan käytettävissä olevat varat.

Ajankohtaista yhteiskunnallista merkitystä arvioitaessa otetaan huomioon järjestön aktiivisuus yhteiskunnallisissa asioissa sekä nuorten sosiaalisessa vahvistamisessa.

Avustuksen myöntämisessä valtakunnallisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöille ja nuorisolain 11 §:ssä tarkoitetuille nuorisotyötä tekeville järjestöille noudatetaan soveltuvin osin, mitä 1—3 momentissa säädetään.

7 §

Ohjeet hyväksyttävistä menoista

Opetusministeriö antaa avustettaville valtakunnallisille nuorisojärjestöille ja valtakunnallisille nuorisotyötä tekeville järjestöille vuosittain määrärahojen haettavaksi julistamisen yhteydessä ohjeet valtionavustukseen hyväksyttävistä menoista.

8 §

Valtakunnallisten nuorisokeskusten hyväksyminen avustettaviksi keskuksiksi

Valtakunnallisilla nuorisokeskuksilla tarkoitetaan niitä kuntien, kuntayhtymien, nuorisojärjestöjen, nuorisotyötä tekevien järjestöjen, nuorisotyön palvelujärjestöjen ja muiden yhteisöjen omistamia keskuksia, jotka opetusministeriö hyväksyy avustettaviksi keskuksiksi.

Hyväksymisen edellytyksenä on, että:

- 1) keskus on tiloiltaan ja varustukseltaan alueelliseen, valtakunnalliseen ja kansainväliseen toimintaan soveltuva;
- 2) keskuksen hallinto ja talous on järjestetty niin, että nuorisolain 12 §:n 2 momentissa tarkoitettut edellytykset täyttyvät;

- 3) keskus palvelee ensisijaisesti alueellista, valtakunnallista ja kansainvälistä nuorisotoimintaa, leiri- ja luontokoulutoimintaa sekä nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistamista edistävää toimintaa;
- 4) keskus toimii tarvittaessa nuorisotyön kehittämiskeskuksena ja kuntien nuorisotyön alueellisena palvelukeskuksena sekä antaa tarvittaessa nuorisotyön jatko- ja täydennyskoulutusta;
- 5) keskuksella on turvallisuussuunnitelma.

9 §

Toiminta-avustuksen myöntäminen

nuorisokeskukselle

Keskusten toiminta-avustukset myönnetään 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun käyttöön. Keskuksen toiminnasta pääosan tulee olla nuorisokäyttöä tavoitteena vähintään kaksi kolmasosaa keskuksen käytöstä. Toiminta-avustusta ei saa käyttää muun toiminnan kustannuksiin.

Nuorisokäytön laajuutta arvioidaan 8 §:n 2 momentin 1—4 kohdan mukaisella käytöllä ja tuotantokustannuksilla. Lisäksi otetaan huomioon keskuksen suunnitellun toiminnan monipuolisuus, laatu ja tavoitteellisuus, erityisosaaminen sekä keskuksen käyttöaste ja nuorisokäytön osuus sen toiminnasta.

Rakennusavustuksia voidaan myöntää keskusten hankkimisesta, rakentamisesta, perus-korjaamisesta ja varustamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

3 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

10 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2006. Asetuksen 4 ja 5 § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Tällä asetuksella kumotaan nuorisotyöstä 22 päivänä elokuuta 2002 annettu valtioneuvoston asetus (729/2002).

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

11 §

Nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelman hyväksyminen ensimmäisen kerran

Valtioneuvosto hyväksyy nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelman ensimmäisen kerran vuoden 2007 aikana.

Helsingissä päivänä kuuta 2006

Kulttuuriministeri *Tanja Karpela*

Hallitusneuvos Sari Korpimies

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIikka

Perustietoa nuorisotoimialasta

4. Nuorisotyön ja -politiikan rahoitus

Valtio käyttää nuorisotyöhön vuosittain noin 39 miljoonaa euroa, joka on noin 0,1 prosenttia valtion talousarviosta. Kuntien nuorisotyömäärärahat ovat noin 150 miljoonaa euroa eli 0,6 prosenttia kuntien talousarvioista.

Valtion talousarviosta lapsiin ja nuoriin kohdentuu valtion talousarviossa noin 15 % ja kuntien talousarvioista 35–45 %. Siten nuorisopolitiikan, muun muassa valtakunnallisen nuorisopolitiikan kehittämisohjelman ja kuntien lapsi- ja nuorisopoliittisten ohjelmien, taloudellinen vaikutusalue on laaja.

Opetusministeriön talousarviossa nuorisotyötä rahoitetaan pääosin veikkaus- ja raha-arpajaispeliä voittavilla. Arpajaislain ja siihen liittyvän jakosuhdelain perusteella nuorisotyön osuus on näistä varoista 9 %. Muita edunsaajia ovat taide, liikunta ja tiede. Vuoden 2006 talousarviossa nuorisotyön veikkausvoittovaroisuus on 34 228 000 euroa. Lisäksi nuorisotyötä

rahoitetaan nuorten työpajatoiminnan ja ehkäisevän päihde- ja huumetyön osalta yleisistä budjettivaroista 4 723 000 eurolla.

Kunnat ovat Suomessa itsehallinnollisia ja niillä on verotusoikeus. Kuntien nuorisotyö rahoitetaan pääosin kunnallisveron tuotoilla. Valtionosuus ja kohdennetut valtionavustukset kuntien nuorisotyöhön ovat noin 16 milj. euroa eli noin 11 % kuntien nuorisotyömenoisista.

Opetusministeriö tukee valtakunnallisia nuorisjärjestöjä, niiden piirijärjestöjä, nuorisotyön palvelujärjestöjä sekä muita nuorisotyötä tekeviä järjestöjä, yhteensä noin 100 järjestöä vuosittain 11,6 milj. eurolla, mikä kattaa noin neljäsosan järjestöjen toimintamenoista.

Opetusministeriön talousarvio jakautuu nuorisotyön eri kohteisiin seuraavasti (2006)

Kuntien nuorisotyö	7,073,000 ¹
Valtakunnalliset nuorisotoiminnan järjestöt	11,600,000
Valtakunnalliset nuorisokeskukset	4,300,000
Nuorisotilojen rakentaminen	1,700,000
Kansainvälinen yhteistyö	1,000,000
Nuorisotutkimus	875,000
Nuorisotyön kehittäminen, tietohuolto, kulttuurit	1,850,000
Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut, verkkomediat	725,000
Koululaisten iltapäivätoiminta	1,100,000
Ehkäisevä päihde- ja huumetyö	1,000,000
Nuorisotyön alueellinen kehittäminen	1,000,000
Nuorten sosiaalinen vahvistaminen	577,000
Nuorten työpajatoiminta	4,600,000 ²
Opetusministeriön asiantuntijaelimet	300,000
Läänien nuorisotoimi	450,000
Opetusministeriön käytettäväksi	855,000
Total	38,951,000

1 Kunnille suuntautuu lisäksi erilaisia kohdeavustuksia noin 9 milj. euroa.

2 Sisältävät Valtakunnallisen työpajayhdistyksen avustukset.

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIikka

Perustietoa nuorisotoimialasta

5. Kuntien nuorisotyö

Suomessa oli vuoden 2006 alussa 432 kuntaa., joista kaupunkeja on 114. Kunnista kaksikielisiä (suomi ja ruotsi) on 44 ja 19 ruotsinkielisiä. Lisäksi kolmessa pohjoisessa kunnassa on virallisena kielenä myös kolme saamen kieltä. Suomessa oli vuonna 2005 5 255 580 asukasta, joista ulkomaalaisia noin 2 %. Asukkaista 62 prosenttia asui kaupungeissa. Pääkaupungissa Helsingissä asui 560 905 asukasta ja pienimmässä saaristokunnassa kunnassa Sottungassa 127 asukasta. Kuntien keskimääräinen asukasluku oli noin 12 000 asukasta.

Kuntien kokonaismenot olivat vuonna 2004 noin 29,64 miljardia euroa, joista nuorisotyön osuus 150 miljoonaan euroa oli noin 0,6 %. Lapsiin ja nuoriin kohdistuva osuus kuntien talousarvioissa on kuitenkin noin 35–45 %, jolloin mukaan lasketaan koulutuksen, terveydenhuollon, liikunnan, kulttuurin, lastensuojelun ja asumisen ym. menot.

Valtionosuus kuntien nuorisotyöhön on 7 milj. euroa, eli noin 4,7 %. Valtionosuus on laskennallinen ja sen perusteena on 13 euroa kunnassa asuvaa alle 29-vuotiasta asukasta kohden. Lisäksi kunnille myönnetään kohdennettuja valtionavustuksia noin 9 milj. euroa. Valtionosuudet ja -avustukset kuntien nuorisotyöhön ovat siten noin 11 % kuntien nuorisotyömenoista.

Kunnallisvaalit ovat joka neljäs vuosi. Vaaleissa valitaan kunnanvaltuustot, jotka päättävät kunnan asioista. Kunnanvaltuusto valitsee kunnanhallituksen ja lautakunnat. Vain 12 kunnassa on erillinen nuorisolautakunta. Muissa kunnissa nuorisotoimen tehtävät ovat yhdistelmälautakunnissa liikunta-, kulttuuri-, sivistys-, vapaa-ajan- tai hyvinvointiasioiden kanssa. Pienissä kunnissa näistä asioista vastaa kunnanhallitus.

Kunnissa on noin 3400 nuorisotyöntekijää. Kunnat ylläpitävät 1 100 erikokoista nuorisotilaa ja noin sata leirialuetta ja -keskusta. Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut tavoittavat nuoret yli sadassa kunnassa. Sitte noin 60 % nuorista on näiden palvelujen piirissä

erillisten nuorisotiedotus- ja neuvontapisteiden lisäksi koulujen, kirjastojen ja nuorisotalojen kautta. Kunnat myöntävät vuosittain toiminta-avustuksia nuorisoyhdistyksille ja nuorten toimintaryhmille, joita on noin 6500.

Kunnat ylläpitävät valtaosaa työttömille nuorille tarkoitetuista työpajoista, joissa 7050 nuorta työskentelee vuosittain kuuden kuukauden jaksoissa. Vuonna 2005 pajanuorista 66 % sijoittui pajajakson jälkeen koulutukseen, työhön tai muuhun ohjattuun toimintaan. Pajatoimintaa rahoitettiin opetusministeriöstä, työministeriöstä sekä EU:n sosiaalirahaston ohjelmista.

Kuntien nuorisotyössä on keskeistä nuorten aktiivisen kansalaisuuden tukemisen ohella nuorten sosiaalinen vahvistaminen, joka työpajapalvelujen ohella merkitsee ehkäisevää päihde- ja huumetyötä, koululaisten iltapäiväkerhotoiminnan organisointia sekä työtä maahanmuuttajanuorten parissa. Vuonna 2003 tehdyn selvityksen mukaan 130 kunnassa oli laadittuna lapsi- ja nuorisopoliittiset ohjelmat lasten ja nuorten kasvu- ja elinolojen parantamiseksi.

Nuorten aktiivisen kansalaisuuden, yhteiskunnallisen osallistumisen ja vaikuttamisen tukemiseksi noin 200 kunnassa on erilaisia nuorisovaltuustoja, nuorten parlamentteja, verkkovaikuttamis- järjestelmiä sekä muita vaikuttajaryhmiä.

Uudessa nuorisolaissa on määritelty kuntien nuorisotyön ja -politiikan tavoitteellisiksi peruspalveluiksi, joiden toteuttamisesta kunnat päättävät itsenäisesti:

- nuorten kasvatuksellinen ohjaus
- nuorisotilat ja harrastusmahdollisuudet
- tieto- ja neuvontapalvelut
- nuorisoyhdistysten ja -ryhmien tuki
- liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta
- nuorten ympäristökasvatus
- tarvittaessa nuorten työpajapalvelut

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIIKKA

Perustietoa nuorisotoimialasta

6. Aluehallinto - Läänien nuorisotoimi

Suomen aluehallinto muodostuu viidestä läänistä ja 19 maakunnasta. Opetusministeriön, sisäasiainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön aluehallintoviranomaisina ovat lääninhallitukset. Työministeriön ja kauppa- ja teollisuusministeriön aluehallinnon muodostavat 15 työ- ja elinkeinokeskusta. Ympäristöministeriöllä on keskusvirastona Suomen ympäristökeskus ja sen alueelliset ympäristökeskukset (2 kpl). Maakunnan liitot ovat kuntien muodostamia liittoja, joilla on myös valtion aluekehittämistehtäviä. Aluehallinnolla ei ole verotusoikeutta eikä niiden niiden päätöksenteko perustu vaaleilla valittuihin elimiin.

Suomessa on viisi läänää: Etelä-Suomen lääni, Länsi-Suomen lääni, Itä-Suomen lääni, Oulun lääni ja Lapin lääni. Lääninhallituslaissa on määritelty, että lääninhallituksessa on nuorisotoimi, jota opetusministeriö tulossuhjaa. Käytännössä tämä tapahtuu kolmivuotisilla tulossopimuksilla, joita tarkistetaan vuosittain.

Nuorisotoimi on sijoitettu lääninhallituksissa sivistysosastoon yhdessä koulu-, liikunta- ja kirjastoosastojen kanssa. Lapin läänissä nuorisotoimi on suoraan maaherran alainen.

Tulossopimuksessa on läänin nuorisotoimen tehtäviksi määritelty muun muassa:

- Nuorten työpajatoiminnan tukeminen. Vuonna 2006 opetusministeriö on osoittanut läänien käyttöön 4,1 miljoonaa euroa.
- Koululaisten iltapäiväkerhotoiminnan tukeminen (2006: 1,1 milj. euroa)
- Nuorisotyön alueelliset kehittämisavustukset (2006: 1 milj. . euroa)
- Kuntien nuorisotyön peruspalvelujen arviointi
- * Nuorisotyön ajankohtaiskoulutus. Vuonna 2006 erityisesti uuden nuorisolain toimeenpanoon liittyvä koulutus
- Nuorisotyön alueellisten neuvottelupäivien järjestäminen

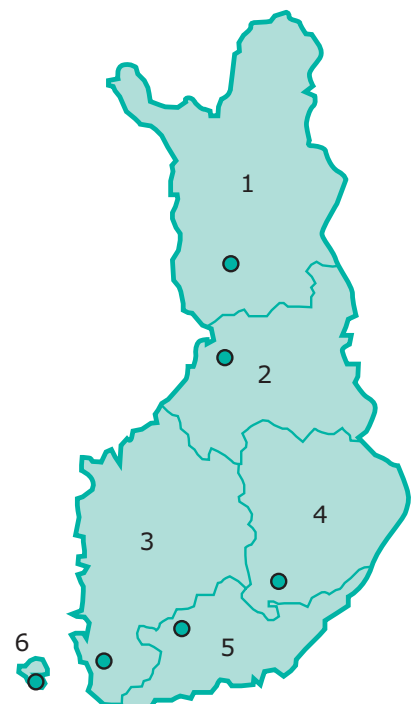
- Nuorten kasvu- ja elinolojen alueellinen seuraminen, arviointi ja kehittäminen
- Nuorisotyön alueellinen kansainvälinen yhteistyö
- Muut opetusministeriö osoittamat tehtävät

Opetusministeriö osoitti vuonna 2006 läänien nuorisotoimen menoihin 450 000 euron määrärahan.

Läänien nuorisotoimessa työskentelee noin 20 henkilöä, joiden palkkaus tulee sisäasiainministeriöstä.

Suomen Läänit

- 1) Lapin lääni
- 2) Oulun lääni
- 3) Länsi-Suomen lääni
- 4) Itä-Suomen lääni
- 5) Etelä-Suomen lääni
- 6) Ahvenanmaan maakunta

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIikka

Perustietoa nuorisotoimialasta

7. Valtakunnalliset nuorisojärjestöt ja nuorisotyön palvelujärjestöt sekä nuorisotyötä tekevät järjestöt

Nuorisojärjestötoiminnalla on ollut merkittävä rooli suomalaisessa nuorisotyössä ja nuorisopolitiikassa toista sataa vuotta. Nuorisojärjestöjen toiminta pohjautuu nuorten omaan aktiivisuuteen. Suomessa kokoontumisvapaus ja sen myötä järjestötoiminta ovat perustuslain suojelema perusoikeus.

Valtio on avutuksin tukenut nuorisojärjestöjä 1940-luvulta lähtien. Vuoden 1974 alussa voimaan tullut valtakunnallisen nuorisotyön valtionavusta annettu laki vahvisti jo aiemmin käytössä olleen tukijärjestelmän, joka perustui vuosittain valtion talousarviossa osoitettuihin määrärahoihin. Nuorisotyötä ja toimintaa koskevia lakeja on ajankohtaistettu tästä lähtien noin joka kymmenes vuosi.

Nuorisotoimialan järjestöjen avustamisesta säädetään nuorisolaissa. Tämän lain ohella valtionavustuslaki luo kehyksen järjestöjen avustamiselle. Avustuslajeina ovat yleis- ja erityisavustukset.

Rahoitus

Vuonna 2006 valtion talousarviossa valtakunnallisten nuorisojärjestöjen ja nuorisotyön palvelujärjestöjen yleisavustuksiin varattiin noin 10 000 000 euroa. Ne jakautuivat 68 järjestölle, joiden toiminnassa on mukana noin 850 000 alle 29-vuotiasta suomalaista. Eri-tyisavustuksia myönnetään jatkuvan haun periaatteella, mikä mahdollistaa joustavasti uudenlaisten kokeiluhankkeiden ja projektien toteuttamisen. Seuraavassa käsitellään järjestöjen yleisavustamista.

Avustuskelpoisuus

Valtakunnallisille nuorisojärjestöille ja nuorisotyön palvelujärjestöille voidaan myöntää valtionavustusta, kun ne ovat saaneet opetusministeriöltä avustuskelpoisuuden. Vapaamuotoisessa hakemuksessa on esitettävä opetusministeriölle selvitys järjestön organisaatiosta, jäsenistöstä, toiminnasta ja taloudesta.

Valtakunnalliseksi nuorisojärjestöksi voidaan hyväksyä järjestö, jolla on vähintään 1 000 henkilöjäsentä ja jonka kokonaisjäsenmäärästä vähintään kaksi kolmasosaa on alle 29-vuotiaita. Jäsenet voivat olla järjestön henkilöjäseniä suoraan tai piiri- tai paikallisjärjestöjen jäseniä. Sama jäsen voidaan laskea jäseneksi vain yhden kerran. Jäsenrekisterien ja järjestörakenteen pitää olla sellainen, että jäsenluku saadaan yksiselitteisesti selville. Yhdistyslain mukaan jokaisen rekisteröidyn yhdistyksen tulee pitää jäsenrekisteriä.

Tuhannen jäsenen vaatimuksesta voidaan poiketa vähemmistöjen tai toiminnallaan edustavaksi katsottavien järjestöjen osalta.

Järjestöä hyväksyttäessä otetaan huomioon jäsenmäärän lisäksi sen harjoittama nuorisotyö, toiminta-alue sekä nuorten osallistuminen järjestön päätöksentekoon. Tällä tarkastelulla ja harkinnalla varmistetaan nuorisojärjestön luonne. Järjestön tulee toimia laajemmin kuin paikallisesti tai alueellisesti; tällöin kuitenkin otetaan huomioon esimerkiksi kielellisen ja kulttuurisen vähemmistön todellinen toiminta-alue.

Sellaista toimintaa, jonka pääasiallisena tehtävänä on edistää yhden koulutus-, opinto- tai vastaavan alan opiskelua, ei avusteta eikä myöskään pääasiallisesti ammatillista järjestäytymistä edistävälle järjestölle myönnetä yleisavustusta.

Avustusperusteet

Järjestöjen valtionavustukset myönnetään tulosperusteisesti. Tulosperusteita ovat toiminnan laatu, laajuus ja taloudellisuus. Avustusta myönnettäessä otetaan lisäksi huomioon toiminnan ajankohtainen yhteiskunnallinen merkitys sekä avustuksen tarve. Tulosta arvioidaan suunnitellun ja toteutuneen toiminnan perusteella.

Toiminnan laatua arvioidaan suhteessa kunkin järjestön itsensä asettamiin tavoitteisiin ja niiden toteutumiseen. Toiminnan laajuutta arvioitaessa otetaan huomioon järjestön säännöllisen toiminnan piirissä olevien nuorten määrä. Osallistuvat nuoret voivat olla muita kuin järjestön virallisia jäseniä. Lisäksi arvioidaan toiminnan vaikuttavuutta ja alueellista kattavuutta. Arviot perustuvat pääasiassa järjestöjen toimittamiin tietoihin.

Taloudellisuutta arvioitaessa kiinnitetään huomiota järjestön oman toiminnan tuottoihin, hallinnon kustannusten osuuteen kokonaiskustannuksista sekä toiminnan tuottavuuteen. Avustuksen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon järjestön taloudellinen tila, muut julkiset avustukset ja varsinaiseen toimintaan käytettävissä olevat varat.

Arviointi- ja avustustoimikunta

Nuorisotoimialan järjestöavustusasioissa opetusministeriön asiantuntijaelimenä on arviointi- ja avustustoimikunta, jonka asettaa valtioneuvosto. Toimikunnan tehtävänä on muun muassa tehdä vuosittain opetusministeriölle esitys valtakunnallisten nuorisojärjestöjen ja nuorisotyön palvelujärjestöjen valtionavustusten jaosta. Toimikunnan jäsenet ovat järjestötoiminnan asiantuntijoita ja toimikunnalla on päätoiminen työntekijä.

Avustusvalmistelussa toimikunta käyttää apunaan järjestöryhmittelyä, joka on seuraava (sulkeissa järjestöjen lukumäärät maaliskuussa 2006): poliittiset nuoris- ja opiskelijajärjestöt (10), nuorison etujärjestöt (11), nuorison kulttuuri- ja harrastusjärjestöt (19), uskonnolliset nuorisojärjestöt (10), varhaisnuorisojärjestöt (9) ja nuorisotyön palvelujärjestöt (8).

Nuorisotyötä tekevät järjestöt

Opetusministeriö myöntää yleisavustuksia nuorisotyötä tekeville järjestöille, joilla tarkoitetaan rekisteröityä järjestöä tai muuta yhteisöä, jonka toiminnasta ainakin osa on nuorisotyötä ja jonka nuorisotyö on laajuudeltaan verrattavissa valtakunnallisen nuorisojärjestön toimintaan. Avustamisessa noudatetaan pääosin valtakunnallisten nuorisojärjestöjen ja nuorisotyön palvelujärjestöjen avustamisessa käytetty kriteerejä. Vuonna 2006 valtion talousarviossa nuorisotyötä tekevien järjestöjen yleisavustuksiin varattiin noin 1 700 000 euroa. Valtionavustukset jakautuivat 37 järjestölle.

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIikka

Perustietoa nuorisotoimialasta

8. Valtakunnalliset nuorisokeskukset

Suomessa on kymmenen valtakunnallista nuorisokeskusta, joita opetusministeriö tukee nuorisolain perusteella. Keskukset on perustettu palvelemaan kansallista ja kansainvälistä nuorisotoimintaa. Ne tarjoavat lapsille ja nuorille, nuorisjärjestöille ja nuorisoryhmille edullisen ja turvallisen toimintaympäristön. Keskukset ovat pääosin kuntien omistamia.

Asetuksessa nuorisotyöstä ja -politiikasta on säädetty keskusten hyväksymisestä nuorisolain piiriin. Hyväksymisen edellytyksenä on:

- 1) keskus on tiloiltaan ja varustukseltaan alueelliseen, valtakunnalliseen ja kansainväliseen toimintaan soveltuva.
- 2) keskuksen hallinto ja talous on itsenäinen.
- 3) keskus palvelee ensisijaisesti alueellista, valtakunnallista ja kansainvälistä nuorisotoimintaa, leiri- ja luontokoulutoimintaa sekä nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistamista edistävää toimintaa.
- 4) keskus toimii tarvittaessa nuorisotyön kehittämisskeskuksena ja kuntien nuorisotyön alueellisena palvelukeskuksena sekä antaa tarvittaessa nuorisotyön jatko- ja täydennyskoulutusta.

Nuorisokeskukset tuottivat vuonna 2005 noin 160 000 nuorisokurssipäivää. Opetusministeriö tuki keskusten toimintaa 2,1 miljoonalla eurolla ja keskusten rakentamista 1,9 miljoonalla eurolla. Keskimääräinen kurssipäivätuki oli 13–14 euroa. Keskusten käytöstä nuorisokäyttöä oli 70 %. Opetusministeriön avustusta voidaan käyttää vain nuoriso- ja nuorisotyökäytön tukemiseen.

Suomi on osallistunut aktiivisesti eurooppalaisen nuorisokeskusverkoston kehittämiseen Euroopan neuvoston nuorisokomiteassa. Vuonna 2006 tämän kehittämistyön sihteeristö perustettiin Suomeen Nuorisokeskus Villa Elban yhteyteen.

Valtakunnalliset nuorisokeskukset ovat kehittyneet ympäristökasvatuksen, leiri- ja luontokoulutoiminnan erityisosajiksi sekä sosiaalisen nuorisotyön toteuttajiksi luontoympäristössä. Kaikissa keskuksissa on toteutettu seikkailukasvatuksen ja muun toiminnan edellyttämät turvallisuustarkastukset.

Nuorisokeskusten yhteisenä palvelujärjestönä toimii Suomen nuorisokeskukset ry (www.suomennuorisokeskukset.fi).

Nuorisokeskusten esittelytiedot löytyvät seuraavilta internet-sivustoilta:

1. Ahtela (Turku/Sauvo)
2. Anjala (Anjalankoski)
3. Hyvärilä (Nurmes)
4. Marttinen (Virrat)
5. Metsäkartano (Rautavaara)
6. Oivanki (Kuusamo)
7. Piispala (Kannonkoski)
8. Syöte (Pudasjärvi)
9. Vasatokka (Inari)
10. Villa Elba (Kokkola)

Internet-sivusto

www05.turku.fi/nuoriso/nuorisoleirialueet/ahtela.html

www.nuorisokeskusanjala.fi

www.hyvarila.com

www.marttinen.fi

www.metsakartano.com

www.kuusamo.fi/Resource.phx/sivut/sivut-Kuusamo/

oivanki/index.htx

www.piispala.fi

www.syotekeskus.fi

www.vasatokka.fi

www.kokkola.fi/elba/fi/index.shtml

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIIKKA

Perustietoa nuorisotoimialasta

9. Nuorisoalan kansainvälinen ja EU-yhteistyö

Tavoite

Kansainvälisen yhteistyön nuorisopoliittisena tavoitteena on pohjoismaisen hyvinvointivaltiomallin tavoitteiden edistäminen kansainvälisissä rakenteissa. Nuorisotoiminnassa tavoitteena on nuorten kansainvälistäminen.

Kansainvälisessä toiminnassaan Suomi korostaa horisontaalisen nuorisopolitiikan vahvistamista sekä nuorten osallisuuden edistämistä niin paikallisella, kansallisella, alueellisella kuin kansainväliselläkin tasolla.

Määrärahat

Vuonna 2006 on käytettävissä miljoona euroa valtionhallinnon kansainväliseen yhteistyöhön, kansainvälisiin toimintaohjelmiin sekä nuorten kulttuuriryhmien ulkomaisiin esiintymismatkoihin.

Kahdenvälinen yhteistyö

Kahdenvälinen yhteistyö perustuu hallitustenvälisiin kulttuurisopimuksiin tai -ohjelmiin, joita Suomella on noin 40 maan kanssa. Nuorisoalan kahdenvälisen yhteistyön tavoitteena on kansallisen nuorisopolitiikan kehittäminen sekä kansallisen nuorisotyön tukeminen verkottumisen ja hyvien käytäntöjen vaihdon kautta.

Useimmissa kulttuurisopimusta toteuttavissa vaihto-ohjelmissa on nuorisoyhteistyötä koskeva artikla, joka mahdollistaa monipuolisen yhteistyön kyseisen maan kanssa. Tämän lisäksi opetusministeriön nuorisopolitiikan yksikkö on sopinut erillisin yhteistyöpöytäkirjoin tai -muistioin nuorisoalan yhteistyöstä seuraavien maiden kanssa: Espanja, Israel, Italia, Kiina, Korean tasavalta, Meksiko, Palestiina, Saksa, Venäjä ja Viro. Yhteistyöohjelmien valmistelu ja seuranta ovat

opetusministeriön vastuulla, mutta niiden käytännön toteutuksesta vastaavat nuorisoalan eri toimijat erillisen valtionavustuksen turvin.

Monenkeskinen yhteistyö

Suomi osallistuu aktiivisesti monenkeskiseen nuorisoalan yhteistyöhön Yhdistyneiden Kansakuntien (YK), Euroopan neuvoston (EN) ja Pohjois-Euroopan alueellisten rakenteiden puitteissa. Näistä tärkeimmät ovat Pohjoismaiden ministerineuvoston lapsi- ja nuorisokomitea (Nordisk barn- och ungdomskommitté, NORDBUK), Itämeren maiden nuorisotyöryhmä (Baltic Sea Working Group for Youth Affairs (WGYA) sekä Barentsin Euroarktisen neuvoston nuorisopoliittinen työryhmä (Working Group on Youth Policy of the Barents Euro-Arctic Council, WGYA), jonka puheenjohtajana Suomi toimii 2005–2007.

Pohjoisen alueen rakenteissa yhteistyön tavoitteena on edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta, liikkuvuutta, tietoon perustuvaa nuorisopoliittista päätöksentekoa sekä parantaa nuorten elinoloja poikkihallinnollisen yhteistyön keinoin.

Lisätietoja:

The Finnish Chairmanship of the Barents Euro-Arctic
Council (BEAC) 2005–2007
Barents Euro-Arctic Council (BEAC)
Baltic Sea Secretariat for Youth Affairs
Nordic Council

<http://formin.finland.fi/doc/fin/pu/BEAC/list.html>
[http://www.beac.st/default.asp?id=167;](http://www.beac.st/default.asp?id=167)
<http://www.balticsea-youth.org/>
<http://www.norden.org/start/start.asp>

EU

Suomen liittyminen EU:n jäseneksi 1995 ja osallistuminen EU:n nuorisopoliittiseen yhteistyöhön on vaikuttanut voimakkaasti myös kansalliseen nuorisopoliitikkaan, erityisesti 1.3.2006 voimaan astuneen uuden nuorisolain valmisteluun ja sisältöön.

Suomen EU-puheenjohtajakauden 1.7.–31.12.2006 nuorisopoliittisia painopisteitä ovat uuden nuoriso-ohjelman ”Youth in Action” 2007–2013 ohjelmapäätöksen aikaansaaminen ja ohjelman täysipainoinen käynnistyminen vuoden 2007 alussa, EU:n nuorisopolitiikan toimeenpano erityisesti nuorten aktiivisen kansalaisuuden osalta sekä nuorisotutkimuksen ja kolmikantayhteistyön (hallinto-tutkimus-nuoret/nuorisojärjestöt) aseman vahvistaminen eurooppalaisessa nuorisopoliittisessa yhteistyössä.

Lisätietoja:

www.minedu.fi/eupresidency

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIikka

Perustietoa nuorisotoimialasta

10. Nuorisotutkimus

Nuorisotutkimuksella tuotetaan tietoa nuorisopolitiikan ja -työn tarpeisiin. Nuorisotutkimuksella on tärkeä asema nuorisopolitiikan ja nuorisotyön kehittämisessä. Valtion talousarviossa on erillinen määräraha nuorisotutkimukseen, jolla tuotetaan soveltavaa tutkimusta nuorisotyön, nuorisotoiminnan ja nuorisopolitiikan tarpeisiin.

Merkittävä osa nuorisotutkimuksesta tehdään opetusministeriön tukemassa Nuorisotutkimusverkostossa. Nuorisotutkimusverkosto on vuoden 1999 alussa perustettu Nuorisotutkimusseuran osana toimiva tutkijayhteisö, jossa tehdään tutkimusta yhteistyössä eri yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa sekä kansallisessa että kansainvälisessä ympäristössä. Toiminta on monitieteistä, temaattisesti ja maantieteellisesti hajautettua. Verkostossa toimii päätoimisesti parikymmentä tutkijaa. Opetusministeriö ja Nuorisotutkimusseura / Nuorisotutkimusverkosto sopivat vuosittain yhteistyöstä. Oleellista on se, että Nuorisotutkimusseura / Nuorisotutkimusverkosto on itsenäinen ja kriittinen tutkijayhteisö. Nuorisotutkimusverkostoa pidetään esimerkillisenä suomalaisen soveltavan tutkimuksen organisaationa sen hallinnollisen keveyden, tuottavuuden ja tulosten perusteella.

Nuorisotutkimusta tehdään myös ammattikorkeakouluissa ja muissa tutkimuslaitoksissa. Opetusministeriö tukee erityisesti kunnallisen nuorisotyön tutkimusta.

Opetusministeriön yhteydessä toimivalla Nuorisotutkimusneuvottelukunnalla on myös oma roolinsa nuorisotutkimustiedon keräämisessä ja tuottamisessa. Se huolehtii nuorisobarometrin julkaisusta ja nuorten elinolojen indikaattoritiedon keräämisestä yhteistyössä muun muassa Nuorisotutkimusverkoston, Tilastokeskuksen sekä Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen (STAKES) kanssa.

Kansainvälinen yhteistyö on merkittävää nuorisotutkimuksessa. Nuorisotutkimusverkosto ja nuori-

sotutkijat toimivat kansainvälisissä tutkijayhteisöissä. Erityisesti Pohjoismainen yhteistyö, yhteistyö Venäjän sekä EU-maiden kanssa on merkittävää. Nuorisotutkimusseura ja nuorisotutkijat toimivat Suomen edustajina Yhdistyneiden kansakuntien, Euroopan unionin, Euroopan neuvoston, Pohjoismaiden neuvoston ja muiden kansainvälisten yhteisöjen nuorisoon ja nuorisotutkimukseen liittyvissä hankkeissa. Suomen EU-puheenjohtajakaudella nuorisotutkimus on yksi Suomen nuorisopolitiikan teemoista.

Rahoitus

Vuonna 2006 Nuorisotutkimusta avustetaan valtion talousarvion nuorisotyön määrärahoista 875 000 euroa. Pääosa tästä määrärahasta osoitetaan nuorisotutkimusverkostolle. Muista nuorisotyön määrärahoista tuetaan myös muun muassa oppilaitoksissa tehtävää tutkimusta ja erillishankkeita, kuten seurantatutkimuksia ja usean osapuolen kanssa tehtävää yhteistyötä kuten esimerkiksi nuorisobarometrit ja elinoloindikaattorit.

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIikka

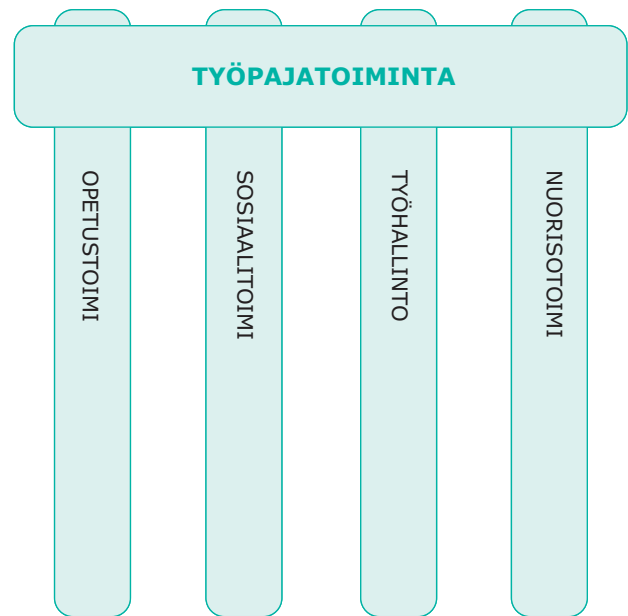
Perustietoa nuorisotoimialasta

11. Nuorten työpajatoiminta

Suomessa on ollut nuorten työpajatoimintaa 1980-luvulta alkaen. Nyt nuorten työpajatoimintaa on puolessa Suomen kunnista eli noin 200 paikkakunnalla. Vuonna 2005 nuorten työpajatoimintaan osallistui 7050 nuorta alle 29-vuotta. Heistä 66% sijoittui työpajan jälkeen joko työhön, koulutukseen tai muuhun aktiiviseen toimenpiteeseen. Nuorista 65% tulee työpajoille työhallinnon ohjaamina ja 30% joko sosiaali-, opetus- tai nuorisotoimen ohjaamina. 5% nuorista tulee työpajoille ilman viranomaisohjausta, mikä osoittaa, että työpajatoiminta on kyennyt säilyttämään matalan kynnyksen tulla mukaan toimintaan.

Nuorten työpajatoiminnan haasteet kulkevat paralleelisesti suhteessa työmarkkinoihin: kun työmarkkinat eivät vedä, niin työpajoilla on paljon työmarkkinaorientoituneita nuoria saamassa työkokemusta ja kun työmarkkinat vetävät, niin työpajoille ohjataan pitkäjänteistä tukea tarvitsevia nuoria.

Nuorten työpajassa on tapahtunut mittava kehitys viimeisen kymmenen vuoden aikana. Toimintaa vakiinastetaan hallitusohjelman mukaisesti osaksi julkisen sektorin palveluja nuorille; työpajaprojekteista on vakiinastanut toimintaansa yli 80%:a. Nuorten työpajatoiminta on moniammatillista. Se yhdistää neljän hallinnonalan toiminnat samanaikaisiksi, toisiaan tukeviksi kokonaisuuksiksi nuoren sosiaalisessa vahvistamisessa.

Kuva 1. Työpajatoiminta yhdistää neljää toimialaa ja rakentaa siltoja toimialojen välille.

Tulevaisuuden tavoitteena on parantaa nuorten työpajatoiminnan saavutettavuutta alueilla, joilla on työpajatoimintaa tarvitsevia nuoria.

Rahoitus

Vuonna 2006 nuorten työpajatoimintaa tuetaan nuorisotoimen budjetista 4,1 miljoonalla eurolla. Lisäksi käytetään ESR-projektitukea noin 3 milj.euroa.

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIikka

Perustietoa nuorisotoimialasta

12. Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta (NUORA) on opetusministeriön yhteydessä toimiva nuorisotyön ja -politiikan asiantuntijaelin, jonka valtioneuvosto asettaa. Ehdotuksia neuvottelukunnan jäseniksi voivat tehdä valtakunnalliset nuorisojärjestöt ja nuorisotyötä tekevät järjestöt ja yhteisöt.

Neuvottelukunnan toimikausi on eduskuntavaalikausi eli neljä vuotta. Neuvottelukunta asetetaan kuuden kuukauden kuluessa eduskuntavaaleista ja sen toimikausi jatkuu seuraavan neuvottelukunnan asettamiseen saakka.

Tehtävät

Nuorisoasiain neuvottelukunnan keskeisenä tehtävänä on vuosittain valtioneuvostolle tehtävän/annettavan nuorisopolitiikan kehittämisohjelman toteutumisen seuranta ja arviointi. Arvioinnin lisäksi nuorisoasian neuvottelukunta osallistuu nuorisopolitiikan kehittämisohjelman valmisteluun antamalla lausunnon ohjelman sisällytettävistä asioista.

Nuorisoasian neuvottelukunnan tehtävänä on myös nuorten näkökulman tuominen päätöksentekoon. Tähän neuvottelukunta pyrkii toimimalla asiantuntijana nuorisotyötä ja -politiikkaa sekä nuorten elinolosuhteiden kysymyksiä käsiteltäessä. Neuvottelukunnan asiantuntemusta käyttävät etupäässä eduskunnan eri valiokunnat sekä ministeriöt. Neuvottelukunta pyrkii nostamaan nuoria koskettavia kysymyksiä yleiseen keskusteluun antamalla kannanottoja ja laatimalla toimintaohjelmia.

Nuorisoasiain neuvottelukunta tuottaa tietoa nuorten elinoloista ja asenteista. Tärkeimpiä julkaisuja ovat nuorten arvoja ja asenteita vuosittain kuvaavat nuorisobarometrit ja nuorten elinoloja kuvaavat vuosikirjat. Lisäksi neuvottelukunta julkaisee tutkimuksia muun muassa nuorten poliittisista asenteista ja äänestysaktiivisuudesta. Neuvottelukunta myös ylläpitää nuorten

elinoloja kuvaavaa internet -tietokantaa, joka sisältää tilastotietoa nuorten työllisyydestä, koulutuksesta, asumisesta ynnä muista nuorten elinoloihin vaikuttavista tekijöistä.

Organisaatio

Nuorisoasian neuvottelukunnassa on puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa ja enintään 15 muuta jäsentä.

Neuvottelukunnalla on pääsihteeri, jonka opetusministeriö palkkaa enintään neljän vuoden toimikaudeksi. Pääsihteerin toimikausi alkaa ja päättyy samanaikaisesti neuvottelukunnan toimikauden kanssa. Pääsihteerin lisäksi neuvottelukunnalla voi olla muuta henkilökuntaa.

Nuorisoasian neuvottelukunta voi asettaa jaostoja asioiden valmistelua varten. Nykyinen neuvottelukunta on asettanut työvaliokunnan sekä tutkimus- ja julkaisujaoston.

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIIKKA

Perustietoa nuorisotoimialasta

13. Nuorisotyön koulutus

Vapaa-aika- ja nuorisotyöalan koulutusrakenne on uudistunut viime vuosina, joten samoissa tehtävissä voi toimia monella eri tutkintonimikkeellä olevia henkilöitä. Nuorisotyön tehtäviin johtavaa koulutusta annetaan sekä ammatillisena koulutuksena että korkeakoulutuksena. Seurakunnat kouluttavat nuorisotyöntekijänsä erillisissä ammatillisissa oppilaitoksissaan.

Toisen asteen ammatillisena koulutuksena järjestetään nuorison ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinto. Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinnon, nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja, voi suorittaa useissa vapaa-aika- ja liikunta-alan koulutusta antavissa oppilaitoksissa. Kolmivuotisen perustutkinnon suorittaneella on yleinen jatko-opintokelpoisuus pyrkiä ammattikorkeakouluihin ja yliopisto-opintoihin. Perustutkinnon voi suorittaa myös työelämän näyttötutkintona.

Lapsi- ja perhetyön perustutkinto on vapaa-aika- ja liikunta-alaan kuuluva toisen asteen tutkinto. Tutkinto antaa pätevyyden toimia niin kunnan kuin seurakunnan työntekijänä varhaiskasvatuksen tehtävissä. Tutkinto voidaan suorittaa joko ammatillisena peruskoulutuksena tai näyttötutkintona, jolloin ammattitaito osoitetaan näyttöissä.

Tutkintojen tavoitteena on antaa valmiudet toimia nuorison vapaa-ajan ohjaajina, osaten kehittää ja suunnitella alan työmenetelmiä sekä toteuttaa ja luoda edellytyksiä lasten ja nuorten vapaaehtoiselle, omaehtoiselle vapaa-ajan toiminnalle.

Ammattikorkeakoulussa voidaan suorittaa humanistisen alan ammattikorkeakoulututkinto kansalaistoitinnan ja nuorisotyön koulutusohjelmassa. Koulutus antaa valmiudet johtavat erilaisiin asiantuntija-, koulutus-, kehittämis- ja esimiestehtäviin. Pohjakoulutuksena vaaditaan ylioppilastutkinto tai alalla suoritettu toisen asteen tutkinto. Ammattikorkeakoulutus kestää neljä vuotta.

Yliopistotasosta, ylempään korkeakoulututkintoon tähtäävää koulutusta on annettu Kuopion yliopiston ja

Mikkelin ammattikorkeakoulun yhteistyönä kaksivuotisessa nuoriskasvatuksen maisteriohjelmassa. Tampereen yliopistossa on aloitettu nuorisotyön ja tutkimuksen maisteriohjelman valmistelu, tarkoituksena aloittaa koulutus vuonna 2007.

Nuorisotyöntutkintoja voidaan suorittaa myös oppisopimuskoulutuksena. Oppisopimuskoulutus voi olla sekä ammatillista peruskoulutusta että lisäkoulutusta. Tutkinnon perusteiden pohjalta oppisopimusopiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskeluohjelma, jossa otetaan huomioon jo hankitut alan taidot. Ohjelma tehdään yhdessä opiskelijan, työnantajan ja paikallisen opetushallintoviranomaisen kanssa. Nuorisualan ammattitutkintoja ovat: nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen ammatillinen perustutkinto ja lastenohjaajan ammatillinen perustutkinto.

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIikka

Perustietoa nuorisotoimialasta

14. Koululaisten iltapäiväkerhotoiminta

Koululaisten iltapäivätoiminta on osa nuorisotyötä, jossa toteutuu yhteisöllisyys, nuorisokasvatus sekä aktiivinen kansalaisuus. Toiminta noudattaa nuorisolain arvopohjaa.

Opetusministeriö on tukenut koululaisten iltapäivätoimintaa useita vuosia. Nykyään iltapäivätoiminta jakaantuu opetusministeriön eri toimialoille luokkasteen perusteella: 1.-2.-luokkalaisten toiminnasta säädetään lailla ja sitä koordinoi opetushallitus. 3-9-luokkalaisten iltapäiväkerhotoiminnasta vastaavat opetusministeriön yksiköt ja lääninhallitukset.

Lakisääteinen aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu peruskoulujen 1-2 luokkien oppilaille sekä erityisopetukseen siirretyille tai otetuille oppilaille. Tämän toiminnan järjestää kunta joko itse tai hankkimalla palvelun muulta julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta. Kunnalla on valvontavastuu hankkimastaan palvelusta. Toimintaa tuetaan valtionosuuksilla. Ohjaukselle on määritetty ammattitutkinto vuonna 2005.

3.-9.-luokkalaisten iltapäiväkerhotoimintaan voi hakea harkinnanvaraista valtionapua lääninhallituksen liikunta- ja nuorisotoimelta. Liikuntatoimen avustukset painottavat liikkumisen edistämistä ja nuorisotoimen avustukset tukevat kulttuurista ja kädentaitoja edistävää nuorisotyötä. Molemmat edellä mainitut toimialat tukevat koululaisten harrastamista, mielekästä ja aktiivista vapaa-ajanviettoa sekä koululaisten itse-tuntoa. Tätä toimintaa järjestävät niin kunnat kuin paikalliset järjestöt tai yhdistykset. 3.-9.-luokkalaisten iltapäiväkerhotoiminta on kerhotoimintaa toteutetaan koulupäivän jälkeen.

Rahoitus

Vuonna 2006 läänien nuorisotoimi osoitti tähän tarkoitukseen 1,1 miljoonaa euroa ja liikuntatoimi 600 000 euroa. Valtionosuudet lakisääteiseen lasten aamu- ja iltapäivätoimintaan lasketaan vuosittain tiettyjen perusteiden mukaan. Lakisääteisen toiminnan kesto on kolme (3) tuntia koulupäivän jälkeen. Vuonna 2005 läänien nuorisotoimen tukemia koululaisten iltapäiväkerhoja oli koko maassa 1500. Koululaisten iltapäiväkerhon tulee kokoontua vähintään kerran viikossa. Avustusta saaneille kerhoille voidaan myöntää valtionavustusta myös koulujen loma-aikoina tapahtuvaan päiväleiritoimintaan.

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIikka

Perustietoa nuorisotoimialasta

15. Ennaltaehkäisevä päihdetyö

Nuorisotyön tehtävänä on ohjata nuoria terveisiin elämäntapoihin. Päihteiden eli huumeiden, alkoholin ja tupakan käytön ehkäisy on merkittävä osa tätä tehtävää. Vaikka alkoholin ja tupakan käyttö on laillista yli 18-vuotiaille, on nuorisotyön tavoitteena kuitenkin myös nuorten aikuisten alkoholin ja tupakan käytön haittojen vähentäminen. Huumeet ovat laittomia ja tavoitteena on huumekekeilujen ehkäisy.

Nuorisotyössä ja -toiminnassa huume- ja päihdetyön perusta on hyvin hoidetussa nuoristotyössä. Nuorten parissa toimivia ja työskenteleviä ohjaajia koulutetaan ja harjaannutetaan huume- ja päihdekysymysten käsittelyyn (esimerkiksi valtakunnallisten järjestöjen koulutusohjelmissa kouluttamalla). Lisäksi toimia on suunnattu muun muassa nuorten työpajoihin. Toimijoina ovat lähinnä kunnat ja järjestöt.

Nuorten ennaltaehkäisevässä huume- ja päihdetyössä on kyse yleensä niin sanotusta primääripreeventiosta. Rajaus määrittyy käytettävien keinojen välillä: nuorisotyössä käytetään yhteisöllisiä menetelmiä, jolloin yksilöhoidot ja terapiat jäävät sosiaali- ja terveyssektorille. Käytännössä rajanveto ei ole niin yksiselitteinen. Työnjako lomittuu eityisnuorisotyön ja nuorten työpajojen piirissä.

Päihteiden ehkäisy on usean hallinnonalan yhteistyötä, jossa päävastuu on sosiaali- ja terveysministeriöllä. Opetusministeriö tekee yhteistyötä ministeriötasolla erityisesti sosiaali- ja terveysministeriön, sisäministeriön ja oikeusministeriön kanssa. Paikallisella tasolla yhteistyössä toimivat nuoriso-, koulu-, sosiaali- ja terveysstoimi, poliisiviranomaiset ja vapaaehtoisjärjestöt. Yhteistyönä sosiaali- ja terveysministeriön sekä joidenkin muiden organisaatioiden kanssa on muun muassa nuorten työpajoille yhteisövalmentajia, jotka tukevat nuorten työpajoja huume- ja päihdekysymyksissä.

Opetusministeriön nuorisoyksiköllä on käytössään määräraha ehkäisevään päihde- ja huumetyöhön. Valtion talousarviossa nuorten sosiaalisen vahvistamisen

keinoina mainitaan myös ehkäisevän päihde- ja huumetyön menetelmien kehittäminen ja käyttöönotto kunnissa ja järjestöissä. Yhtenä keinona on Avartti -nuorisotoiminta-ohjelma.

Rahoitus

Valtion talousarvion määrärahaa käytetään:

- Avartti -toimintaohjelman rahoittamiseen
- nuorten huumeettomien ja päihdeettömien nettikahviloiden perustamiseen ja toiminnan tukemiseen
- kuntien ja järjestöjen ennaltaehkäisevien huume- ja päihdetyömenetelmien kehittämiseen, myös alueellisiin hankkeisiin
- nuorten kanssa toimivien kouluttamiseen ja harjaannuttamiseen huume- ja päihdekysymyksissä

Opetusministeriö myönsi vuonna 2006 valtionavustuksina 778 000 euroa nuorison ennaltaehkäisevään huumetyöhön. Avustusta sai 82 hanketta.

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIIKKA

Perustietoa nuorisotoimialasta

16. Monikulttuurisuus ja maahanmuuttajat

Suomen perinteisiä etnisiä, kulttuurisia ja kielellisiä vähemmistöjä ovat niin sanotut vanhavenäläiset, romanit sekä Suomen alkuperäiskansa, saamelaiset. Muita etniseksi vähemmistöiksi katsottavia ryhmiä ovat Suomen juutalaiset ja Suomen turkinsukuiset tataarit, jotka erottuvat väestön enemmistöstä etupäässä uskontonsa vuoksi. Suomen ruotsinkielistä vähemmistöä ei pidetä etnisenä vähemmistönä, vaikka ryhmä monilta osin täyttääkin etnisen vähemmistön tunnusmerkistön. Ruotsinkielisiä lukuun ottamatta kaikki edellä mainitut vähemmistöt ovat kooltaan pieniä. Etnisten ryhmien kasvu tapahtuu lisääntyvän maahanmuuton myötä.

Suomen maahanmuuttopolitiikassa korostui 1990-luvulla humanitaarinen maahanmuutto, jolloin Suomessa asuvien ulkomaalaisten määrä nelinkertaistui. Suomeen muutetaan eniten lähialueilta. Suurimmat ulkomaalaisryhmät ovat venäläiset, virolaiset, ruotsalaiset, somalialaiset ja irakilaiset. Maahanmuuttajien osuus väestöstä on kuitenkin yhä EU-maiden pienin, hieman yli kaksi prosenttia.

Suomessa asuvat maahanmuuttajat poikkeavat ikärakenteeltaan Suomen kansalaisista. Maahanmuuttajista suurin osa on työikäisiä. Selvä ero on myös lasten ja nuorten suhteellisessa osuudessa. Maahanmuuttajista 40 % on 29-vuotiaita tai sitä nuorempia, suomalaisista 34 %. Maahanmuuttajalasten määrän kasvu alkoi viime vuosikymmenellä, kun Suomi otti vastaan perheellisiä pakolaisia. Lasten ja nuorten osuus on kasvanut myös perheenyhdistämisten kautta. Nuorisotyöpalveluiden kysyntä maahanmuuttajaperheissä on suurta. Esimerkiksi Helsingin eräissä nuorisotiloissa enemmistö käyttäjistä on maahanmuuttajanuoria.

Maahanmuuttajalasten ja -nuorten asemaa Suomessa säätelevät erityisesti ulkomaalaislaki, kotouttamislaki, perusopetuslaki, lastensuojelulaki, laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta sekä kansainväliset sopimukset. Suomessa asuvalla oppivelvollisuusikäisellä maahanmuuttajalla on oikeus ja velvollisuus peruskou-

lutukseen kansalaisuudestaan riippumatta. Maahanmuuttajaoppilaiden määrä lisääntyi selvästi kaikissa koulutusmuodoissa 2000-luvun aikana.

Varsinkin suurimmat kaupungit ovat kehittäneet viime vuosina erityisiä työmenetelmiä maahanmuuttajien parissa tehtävään nuorisotyöhön. Myös osa perinteisistä nuorisojärjestöistä on laatinut ohjelmia maahanmuuttajanuorten järjestötoimintaan osallistumisen parantamiseksi. Maahanmuuttajanuoret ovat viime aikoina perustaneet omia, usein yhtä etnistä ryhmää yhdistäviä järjestöjä ja kerhoja. Pohjoisessa toimii saamelaisnuorten oma järjestö.

Rahoitus

Valtio tukee kulttuurivähemmistöihin kuuluvien nuorten toimintaa monin eri tavoin. Osa järjestöistä saa opetusministeriöstä tukea nuorisolain ja -asetuksen perusteella myönnettävistä valtakunnallisten nuorisojärjestöjen tukemiseen tarkoitetuista määrärahoista. Nuorten toimintaa ja projekteja avustetaan myös muista opetusministeriön nuorisotyön määrärahoista, kuten ennaltaehkäisevän huumetyön sekä aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan määrärahoista. Lisäksi opetusministeriöllä on vuosittain käytettävissä erillinen määräraha monikulttuurisuuden tukemiseen ja vielä toinen määräraha saamenkielisen kulttuurin ja saamelaisjärjestöjen tukemiseen. Myös kunnat avustavat alueellaan toimivia kulttuurivähemmistöihin kuuluvien nuorten yhdistyksiä.

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIIKKA

Perustietoa nuorisotoimialasta

17. Nuori kulttuuri -tapahtuma/toiminta

Nuori Kulttuuri -toiminnan historia alkaa vuodesta 1970. Aikaisemmin toiminta tunnettiin nimellä Nuorison Taidetapahtuma. Nimi uudistui vuoden 2001 alusta, mutta perusajatus nuorten omaehtoisen taiteen tekemisestä ja esiintuomisesta on säilynyt. Nuori kulttuuri -tapahtuma/toiminta on nuorten omaehtoista taiteen tekemistä, uutta ja kokeilevaa kulttuuria. Se

on jokavuotinen koulutuksellinen tapahtuma keväällä ja syksyllä, jossa esiintyjät saavat arvioita esityksistään ja töistään ja joissa on kattavasti edustettuna nuorten kulttuuritoiminnan eri alueet.

Nuori Kulttuuri -toimikunta on vahvistanut tapahtumien ohjelman vuosille 2001–2010. Jäljellä oleva kausi sisältää seuraavat tapahtumat:

Vuosi	Kevät	Syksy
2006	Teatteri	Kirjallisuus, kuvataide, valokuvaus ja puheilmaisu
2007	Musiikki	Digitaide, video ja design
2008	Tanssi	Sirkus ja estraditaide
2009	Teatteri	Kirjallisuus, kuvataide, valokuvaus ja puheilmaisu
2010	Koulun suurjuhlat	

Kevään tapahtumiin osanottajat valitaan tammi-maaliskuussa pidettävistä aluetapahtumista. Syksyn tapahtumiin osanottajat valitaan nuorten hakemusten ja töiden perusteella. Tapahtumat on tarkoitettu 10-20 -vuotiaille nuorille.

Tapahtumat tarjoavat nuorille taiteenharrastajille mahdollisuuden taitojensa esittämiseen ja vertaamiseen muiden harrastajien kanssa alueellisesti ja valtakunnallisesti. Tapahtumisissa on yhteisesityksiä, työpajoja ja seminaareja. Nuorilla on mahdollisuus osallistua tapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Aluetapahtumista vastaavat kuntien ja lääninhallitusten nuorisotoimet yhteistyössä. Valtakunnallisen tapahtuman toteuttava kaupunki vastaa itsenäisesti tapahtuman järjestämisestä opetusministeriön tuella Nuori Kulttuuri-toimikunnan hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

Nuori Kulttuuri -ryhmiä tuetaan Kansainvälisen henkilöväihdon keskuksen (CIMO) myöntämällä kansainvälisiin esiintymismatkoihin suunnatuilla avustuksilla.

Opetusministeriö nimeää Nuori Kulttuuri -tapahtumissa menestyneistä ryhmistä Nuori Kulttuuri-lähettiläät. Nuori Kulttuuri -lähettiläät toimivat Suomessa asuvien nuorten kulttuurin esimerkkinä ja esikuvana omassa lajissaan ja edistävät harrastustaan niin Suomessa kuin ulkomailla. Lähettiläs -ajatuksen taustalla on pyrkimys tukea ryhmän toimintaa pidemmällä aikavälillä ja kannustaa ryhmää kansainväliseen vuoro-vaikutukseen.

Kaudella 2005–2006 lähettiläät ovat: Circus Helsinki Association Sirkus ry, 3 Rivers Kanteles/ Jokilaakson Kanteleet, Haapaniemen Nuorisopuhallinorkesteri, Helsingin Juniorijouset, Kallet ja Kaisat, Rimpparemmi/Junioriryhmä, NYKY ryhmä/Hurja Piruetti ry, Oulun NMKY:n poikakuoro Ynnin Pojat, Sorin Sirkus, Street Crew & Porvoo Ciry B:Boys ja Vaskivuoren lukion kamarikuoro.

Lisätietoja: www.nuorikulttuuri.fi (suomi, ruotsi, englanti)

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

NUORISOTYÖ JA -POLITIikka

Perustietoa nuorisotoimialasta

18. Avartti - nuoret sen tekevät! -Ohjelma

Avartti on kansainvälinen 14-25 -vuotiaiden toiminta-ohjelma, joka maailmalla tunnetaan nimellä The International Award for Young People. Ohjelma aloitettiin Isossa-Britanniassa vuonna 1956 ja se toimii nykyään 107 maassa. Ohjelma käynnistettiin Suomessa vuonna 1999 opetusministeriön kehittämishankkeena. Suomalaiset nuoret antoivat ohjelmalle nimen Avartti - Nuoret se tekevät. Avartin kansainvälinen sihteeristö myönsi toimiluvan opetusministeriön nuorisoyksikölle. Suomen Avartille myönnettiin täysjäsenyys kansainvälisessä Avartti-ohjelmassa 19.10.2003.

Avartti-ohjelmaa toteutetaan paikalliset olosuhteet huomioon ottaen erinimisinä ja muotoisina yli sadassa maassa. Suomessa ohjelma toimii 50 paikkakunnalla.

Avartti-ohjelma liittyy opetusministeriön nuorisoyksikön toimintapolitiikassa ensisijaisesti nuorten sosiaalisen vahvistamisen tulosalueelle ennaltaehkäisevänä nuorisotyön menetelmänä.

Avartti-ohjelma on uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton ja siihen osallistuminen tulee olla mahdollista kaikille 14-25 - vuotiaille nuorille. Ohjelma on sisällöllisesti samanlainen kaikille osanottajille. Erot näkyvät nuoren tarvitseman tuen määrässä. Nuoren lähtökohdista ja elämäntilanteesta riippuu, paljonko hän tarvitsee ammattimaisen ohjaajan tukea ja kannustusta.

Avartti-ohjelma on pitkäjänteinen harrastusohjelma nuorille, jossa he suorittavat taito-, palvelu-, liikunta- ja seikkailuosiot kolmella tasolla:

- pronssi 14 vuotta täyttäneille, kesto vähintään 6 kuukautta
- hopea 15 vuotta täyttäneille, kesto vähintään 6 kuukautta
- kulta 16 vuotta täyttäneille, kesto vähintään 12 kuukautta

Opetusministeriön asettama Avartti-komitea on vastuussa kansainväliselle sihteeristölle siitä, että ohjelmaa toteutetaan Suomessa kansainvälisten periaatteiden mukaisesti. Avartti-toimisto on sijoitettu Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry:n toimintojen yhteyteen.

Avartti-komitean tavoitteena on kehittää Avartista vaativa ja haasteellinen nuorisotyön menetelmä, jota voidaan hyödyntää työväliseinä järjestöjen, kuntien, seurakuntien ja koulujen kasvatustyössä.

Lisätiedot: www.avartti.fi (suomi, englanti)